

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2026-2027/2028
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2027/2028

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Słowiańszczyzna. Kultura – tożsamość - dziedzictwo
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Humanistyczny
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Historii
Kierunek studiów	Archeologia
Poziom studiów	studia I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok, 5 semestr
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr Katarzyna Kraczoń
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Katarzyna Kraczoń

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
5	-	-	30	-	-	-	-	-	3

1.2. Sposób realizacji zajęć**X zajęcia w formie tradycyjnej**

- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Konwersatorium - zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Brak

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z historią słowianoznawstwa
C2	Przedstawienie podstawowych terminów dotyczących historii Słowian
C3	Zapoznanie studentów z problematyką historii idei wspólnoty słowiańskiej
C4	Zapoznanie studentów ze współczesnym dziedzictwem Słowiańszczyzny

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu kultury Słowian w systemie nauk	K_Wo1
EK_02	Student zna podstawową terminologię, teorię i metodologię nauk współpracujących w badaniach nad przeszłością, w tym szczególnie dotyczących Słowiańszczyzny	K_Wo2
EK_03	Student zna i rozumie zagadnienia z zakresu archeologii od wczesnego średniowiecza po okres nowożytny	K_Wo3
EK_04	Zna i rozumie zakres działalności instytucji naukowych zajmujących się etnografią, instytucji kultury i ochrony dziedzictwa; rozumie znaczenie działalności popularyzatorskiej i sposoby jej prowadzenia	K_Wo9
EK_05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i pracować w zespole oraz rozwijać umiejętności badawcze w zakresie kultury Słowian, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	K_U03
EK_06	Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla etnologii	K_U04
EK_07	Student potrafi formułować problemy badawcze z wykorzystaniem właściwych metod, dobierać literaturę i korzystać z istniejącego dorobku, także w języku obcym, w zakresie nauk społecznych i dziedzictwa kulturowego Słowian	K_U02
EK_08	Student potrafi interpretować fakty historyczno-kulturowe oraz oceniać przyczyny i skutki zmian w kulturze Słowian	K_U07
EK_09	Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i zasięgania opinii ekspertów	K_Ko1
EK_10	Student jest gotów do podejmowania odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy oraz inicjowania działań na rzecz jego ochrony, w tym dziedzictwa kulturowego Słowian, zachowując zasady etyki zawodu archeologa	K_Ko2; K_Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka konwersatorium

Treści merytoryczne
<ol style="list-style-type: none">1. Zajęcia wprowadzające2. Słowiańszczyzna – pojęcia, źródła, metodologia badań3. Etnogeneza Słowian w świetle badań historycznych i językoznawczych4. Kultura materialna wczesnych Słowian – osadnictwo, ceramika, narzędzia5. Religia dawnych Słowian – bóstwa i mity6. Posągi i miejsca święte – elementy słowiańskiego kultu7. Obrzędy i wierzenia pogańskie8. Chrystianizacja i przemiany kulturowe9. Elementy słowiańskiego kultu we współczesnym obchodzeniu świąt rodzinnych10. Elementy słowiańskiego kultu we współczesnym obchodzeniu świąt dorocznych11. Sposoby oddalania chorób przez Słowian – zabobon czy przydatna praktyka12. Wybrane zagadnienia folkloru Słowiańszczyzny13. Słowiańskie wioski i rekonstrukcje – analiza zjawiska14. Dziedzictwo Słowiańszczyzny w kulturze współczesnej – recepcja i popularyzacja15. Słowiańszczyzna w popkulturze

3.4 Metody dydaktyczne

1. Analiza tekstów z dyskusją
2. Przygotowywanie prezentacji na dany temat

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_1	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	KONWERSATORIUM
EK_2	AKTYWNY UDZIAŁ W ZAJĘCIACH	KONWERSATORIUM
EK_3	OCENA REFERATU PRZYGOTOWANEGO PRZEZ STUDENTA	KONWERSATORIUM
EK_4	DYSKUSJA	KONWERSATORIUM
EK_5	KOLOKWIUM ZALICZENIOWE	KONWERSATORIUM
EK_6	KOLOKWIUM ZALICZENIOWE	KONWERSATORIUM
EK_7	OCENA REFERATU PRZYGOTOWANEGO PRZEZ STUDENTA	KONWERSATORIUM
EK_8	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, KOLOKWIUM	KONWERSATORIUM
EK_9	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	KONWERSATORIUM
EK_10	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	KONWERSATORIUM

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Aktywny udział w zajęciach, referat, kolokwium zaliczeniowe.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	15
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	30
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Gieysztor A., Mitologia Słowian, Warszawa 1982 i wyd. nast.
2. Głodowski K., Magiczny świat Słowian, Warszawa 2024.
3. Janicki K., Cywilizacja Słowian. Prawdziwa historia największego ludu Europy, Poznań 2023.
4. Moszyński K., Kultura ludowa Słowian, t. 1–2, Warszawa 1967–1968 i wyd. nast.

Literatura uzupełniająca:

1. Biegeleisen H., Lecznictwo ludu polskiego, Kraków 1929.
2. Bylina S., Kultura ludowa Polski i Słowiańszczyzny średniowiecznej, Warszawa 1999.
3. Sławski F., Kultura i język dawnych Słowian, Kraków 1991.
4. Strzelczyk J., Słowianie i ich sąsiedzi, Poznań 2003.
5. Szyjewski A., Religia Słowian, Kraków 2003.
6. Szczepanik P., Słowiańskie zaświaty. Wierzenia, wizje i mity, Szczecin 2018.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej